

اصلاح نژاد کمی دام از دیدگاه اقتصادی

تألیف

دکتر رضا سیدشریفی

دانشیار گروه علوم دامی دانشگاه محقق اردبیلی

دانشگاه محقق اردبیلی

سرشناسه	: سیدشریفی، رضا، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: اصلاح نژاد کمی دام از دیدگاه اقتصادی/تالیف رضا سیدشریفی.
مشخصات نشر	: اردبیل: دانشگاه محقق اردبیلی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۶۸ ص.: جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۵۸-۵۵-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیها
موضوع	: ژنتیک کمی
موضوع	: Quantitative genetics
موضوع	: دامها - ژنتیک
موضوع	: Livestock - Genetics
موضوع	: دامها - اصلاح نژاد
موضوع	: Livestock - Breeding
شناسه افزوده	: دانشگاه محقق اردبیلی
شناسه افزوده	: University of Mohaghegh Ardabili
رده بندی کنگره	: QH۲۵۲
رده بندی دیویی	: ۵۷۶/۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۲۸۰۳۹۲
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیها

www.ketab.ir

نام کتاب

اصلاح نژاد کمی دام از دیدگاه اقتصادی

تالیف: دکتر رضا سیدشریفی

تعداد صفحات و قطع کتاب: ۲۶۸ صفحه وزیری

چاپ اول ۱۴۰۰ ✦ قیمت: ۹۰۰۰۰ تومان ✦ چاپ و صحافی: اعظم

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۵۸-۵۵-۴

«مسئولیت صحت مطالب کتاب با مؤلف است»

«حق چاپ محفوظ است»

اصلاح نژاد یک علم کاربردی است که با انتخاب دام‌ها و طیور برتر از لحاظ ژنتیکی و با کمک روش‌های آمیزشی مناسب، دام و طیور اقتصادی‌تر را تولید می‌کند. شاید به جرأت بتوان گفت صنعت دامپروری مدرن رشد چشمگیر خود را بیش از هر چیز دیگر مدیون پیشرفت در زمینه اصلاح نژاد و کار بر روی ژنتیک دام‌ها است. این امر به معنای کاستن از اهمیت و توجه به دیگر بخش‌های این صنعت نیست؛ بلکه نشان می‌دهد که بدون در نظر گرفتن ظرفیت ژنتیکی هر دام و تلاش برای بهبود هر چه بیشتر صفات، محدودیت ژنتیکی موجود اجازه بهبود راندمان را نخواهد داد. هر برنامه اصلاح نژادی شامل مراحل تعیین سیستم پرورش، تعریف هدف اصلاحی، گردآوری اطلاعات، تخمین و معیارهای گزینش، انتخاب و جفتگیری، مشاهده پیشرفت ژنتیکی و نهایتاً ارزیابی حیوان است. پیشرفت ژنتیکی، برعکس افزایش عملکرد ناشی از شیوه‌های مدیریتی، دائمی و ماندگار است. در اصلاح نژاد حیواناتی انتخاب می‌شوند که در نسل بعدی دام‌هایی را تولید کنند که به طور متوسط برتر از نسل حاضر دام‌ها باشند. یک پیش شرط مهم در اصلاح نژاد این است که صفات قابل توارث هستند؛ بدین معنی که توانایی این صفات از پدر و مادر به نتاج منتقل می‌شود. از جمله دلایل بازدهی پایین در برنامه‌های اصلاح نژادی دام در کشور را می‌توان نبود سیاست‌های مدون در مورد هر گونه دامی، نبود برنامه مناسب اصلاحی، عدم تأکید بر شاخص انتخاب در طی سالیان متوالی و نیز عدم دقت در رکوردگیری از صفات و شجره دام‌ها را اشاره کرد. اصلاح نژاد دام در کشاورزی امروز و آینده، دستکاری تفاوت‌های بیولوژیکی بین حیوانات با استفاده از روش‌هایی است که با هدف به حداکثر رساندن سودآوری در کوتاه و بلند مدت انجام می‌شود.

کتاب حاضر حاوی مباحثی است که برای دانشجویان کارشناسی و تحصیلات تکمیلی و نیز برای مؤسسات و مراکز تحقیقاتی علوم دامی و متخصصان این قلمرو می‌تواند مفید و مثمر ثمر باشد. این کتاب مشتمل بر شش فصل است مروری اجمالی بر روند اصلاح نژاد در دام و طیور، ارزیابی و محاسبه ارزش‌های اقتصادی صفات در حیوانات، تئوری شاخص و تابع هدف، پارامترهای ژنتیکی، بررسی انواع مدل‌های ارزیابی ژنتیکی در حیوانات و پیامدهای انتخاب و همخوانی در حیوانات، برای درک بهتر مباحث به ذکر مثال‌های متنوع و کاربردی در راستای موضوعات مطرح شده پرداخته شده است. بر خود فرض می‌دانم از خانواده عزیزم که در طی این مسیر همراه من بودند تشکر ویژه داشته باشم. همچنین از همه عزیزانی که بنده را در پیشبرد مجموعه حاضر یاری نمودند، کمال تشکر را دارم؛ مؤلف بر این امر معترف است که با وجود دقت فراوان، کتاب حاضر خالی از ایراد و اشکال نیست؛ لذا از کلیه اهالی فضل و دانش درخواست می‌شود که هر گونه نقد و نظر در رابطه با مطالب کتاب را برای نگارنده ارسال دارند تا امکان جبران کاستی‌ها در چاپ‌های بعدی فراهم گردد.

فصل اول

مروری اجمالی بر روند اصلاح نژاد در دام و طیور

- ۱-۱- تاریخچه علم اصلاح نژاد در ایران..... ۱
- ۲-۱- اصلاح نژاد کمی و مولکولی..... ۴
- ۳-۱- بهره‌گیری از پتانسیل ژنتیکی نژادهای غیر بومی..... ۶
- ۴-۱- صفات اقتصادی در پرورش دام و طیور..... ۷
- ۵-۱- اصلاح نژاد گاو شیری..... ۸
- ۵-۱-۱- صفت تولید شیر..... ۹
- ۵-۱-۲- سیستم های رکوردبرداری..... ۱۰
- ۵-۱-۳- رکوردبرداری کلاسیک ۳۰۵ روزه..... ۱۱
- ۵-۱-۴- رکوردبرداری روز آزمون..... ۱۲
- ۵-۱-۵- مزایای رکوردبرداری روز آزمون..... ۱۳
- ۵-۱-۶- معایب رکوردبرداری روز آزمون..... ۱۳
- ۶-۱- صفات تولید مثل..... ۱۴
- ۶-۱-۱- روزهای باز..... ۱۴
- ۶-۱-۲- تعیین بازده تولید مثل..... ۱۵
- ۶-۱-۳- اهمیت فاصله زایش..... ۱۶
- ۶-۱-۳-۱- عوامل مؤثر بر فاصله زایش..... ۱۷
- ۷-۱- اثر اسپرم تعیین جنسیت شده بر پیشرفت ژنتیکی..... ۲۰
- ۸-۱- تیپ و طول عمر تولیدی گاو..... ۲۰
- ۹-۱- آثار مادری..... ۲۱
- ۱۰-۱- کاتالوگ اسپرم..... ۲۲
- ۱۱-۱- ارزیابی تیپ گاو شیری..... ۲۵
- ۱۲-۱- اصول اصلاح گاو گوشتی..... ۲۷
- ۱۲-۱-۱- صفات مهم اقتصادی در پرورش گاو گوشتی..... ۲۷
- ۱۳-۱- اصلاح نژاد گوسفند..... ۳۰
- ۱۳-۱-۱- پرورش خویشاوندی در گوسفند..... ۳۱
- ۱۳-۱-۲- آمیخته گری..... ۳۲
- ۱۳-۱-۳- صفات اقتصادی در گوسفند..... ۳۵
- ۱۳-۱-۴- نژادهای گوسفندان ایرانی..... ۳۷
- ۱۳-۱-۵- گوسفند رومانوف..... ۳۸
- ۱۳-۱-۶- صفات لاشه..... ۳۹
- ۱۳-۱-۷- وزن و کیفیت پشم..... ۳۹